

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość WODZIERADY
1. Nazwa CMENTARZ WOJENNY		2. Czas powstania 1914 r.	4. Adres Wodzierady (w lesie przy drodze w kierunku Leśnicy) 98-105 Wodzierady nr. działki 335/2/ obręb Wodzierady 5. Przynależność administracyjna województwo łódzkie powiat łaski gmina Wodzierady 6. Formy ochrony Uchwała Nr VI/39/2003 Rady Gminy Wodzierady z dnia 31 marca 2003 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wodzierady Wojewódzka Ewidencja Zabytków Gminna Ewidencja Zabytków
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Mogiła żołnierzy niemieckich			
			

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Na tutejszym cmentarzu spoczęli żołnierze armii pruskiej i carskiej. Żołnierzami armii pruskiej byli żołnierzami Korpusu Posen. Korpus ten składał się z wielu różnych oddziałów Landsturmu (LDST.), w tym batalionów (BTL, - Bataillon) zapasowych (ERSATZ) pułków piechoty, zarówno saskich jak i pruskich. Żołnierze ci walczyli około 30 listopada 1914 r. w ostatniej fazie Operacji Łódzkiej. Korpus Posen atakował pozycje rosyjskie na linii od zachodu i północy m.in. przez Wodzierady, Lutomiersk, Mikołajewice, Zalew, Bechcice czy Żytowice. Groby żołnierzy Korpusu Posen odnaleźć można również w Bechcicach-Kolonii i Wymysłowie Piaskach. Nie jest znana ilość osób pochowanych na cmentarzu niemieckim. Po 1945 r. na podstawie zachowanych tablic nagrobnych stwierdzono, że napewno spoczywa tu 27 żołnierzy armii niemieckiej. Istnieje przypuszczenie, że pierwotnie, żołnierzy chowano na terenie założenia dworskiego, gdyż w dworze urządzono lazaret. Również miejsce spoczynku na cmentarzu znalazło tu 50 żołnierzy niemieckich poległych podczas II wojny światowej. Cmentarz położony jest w lesie przy drodze Wodzierady-Leśnica. Znajduje się blisko „Łowiska pod Lasem” Cmentarz ten składa się z dwóch kwater. Pierwsza to miejsce spoczynku armii niemieckiej. Pole grobowe kwatery o wymiarach zbliżonych do prostokątów, 23 m. na 11 m., ogrodzone w postaci kilkunastu słupków. W polu grobowym, niski krzyż metalowy, z datą 1914 r. W jego centrum nagrobki pulpitowe, pierwotnie ułożone były w linii prostej w szeregach. Wtórnie, ktoś zachowane płyty ułożył w formie krzyża. Ponad 20 m., od niego znajduje się kwatery żołnierzy armii carskiej. Pole grobowe cmentarza o wymiarach zbliżonych do prostokątów 6 m. na 4 m., ogrodzone w postaci kilkunastych słupków. W centrum pola niski krzyż metalowy z datą 1914 r. Cmentarz stanowi część dziedzictwa kulturowego gminy. Jest nielicznym przykładem miejsc pamięci na terenie gminy. Cmentarz należy do grupy cmentarzy z czasów I Wojny Światowej. Miejsce związane z Szlakiem Frontu I Wojny Światowej. Operacja Łódzka.</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Obecnie stan zachowania zły. Zatarte pierwotne granice cmentarza. Zachowane mogiły wymagające zabezpieczenia Obszar powinien być wyłączony z inwestycji. Tereń cmentarza należałoby ogrodzić, posprzątać i wyciąć częściowo rośliny. Wskazane byłoby oznakowanie cmentarza poprzez umieszczenie znaku drogowego E-10 lub innej tablicy informacyjnej. Warto w takie akcje zaangażować lokalną młodzież szkolną, a sprzątanie połączyć z lekcją dydaktyczną. Prace porządkowe i rewitalizacyjne powinny być uzgodnione z ŁWKZ.</p>	
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Piotr Pawlak, 04.08.2022</p>	<p>11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków) *</p> <p>* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>